

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI**

**JAHON TARIXI
O‘QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	200 000 – San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	220 000 – Gumanitar fanlar (tillardan tashqari)
Ta’lim yo‘nalishi:	60220300 – Tarix

Fan/modul kodi JT1128 ✓		O'quv yili 2025-2026 ✓	Semestr 4 ✓	ECTS - Kreditlar 6 ✓	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Jahon tarixi ✓	90 ✓		90 ✓	180 ✓
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni o'qitishdan maqsad - jahon tarixining turli bosqichlarida ro'y bergan muhim voqealar va jarayonlarni, insoniyatning ko'p asrlik taraqqiyotiga katta ta'sir ko'rsatgan omillarni, tarixiy rivojlanish davomida turli mamlakatlar va mintaqalarga xos bo'lgan xususiyatlarni tasavvurlarni shakllantirishdan iborat. Fanning vazifasi – dunyoning turli chekkalarida ro'y bergan voqealar va jarayonlarning ko'p hollarda o'zaro bog'liqligini, tarixiy rivojlanishning barcha mamlakatlar uchun umumiy qonuniyatlar mavjudligini tadqiq etishdan iborat. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. XVII – XIX asrlarda Angliya Ingliz inqilobining shartlari. Ingliz absolyutizmi. Savdo-sanoat va olijanob muxolifat. Puritanizm. Birinchi Styuartlar davrida absolyutizm va muxolifat o'rtasidagi ziddiyat. Shotlandiya va Irlandiyadagi qo'zg'olonlar. Uzoq parlament. Birinchi fuqarolar urushi. Armiyani qayta tashkil etish. Agrar masalani hal qilish. Mustaqillik dasturi, parlamentning birinchi tozalanishi. Inqilobning eng yuqori ko'tarilishi. Ikkinchi fuqarolar urushi. Respublikani e'lon qilish. Mustaqillik Respublikasi va uning inqirozi. Protektoratning shakllanishi. Oliver Kromvel. Ichki va tashqi siyosat. Protektorat inqirozi. Styuart monarxiyasini tiklash. "Shonli inqilob" 1688 yil Breda deklaratsiyasi. Reaksiya siyosati, diniy ta'qiblar. Iqtisodiy siyosat. Tashqi siyosat. 1688 yilgi davlat to'ntarishi. "Huquqlar to'g'risidagi qonun". Siyosiy ta'limotlar. T. Gobss, J. Milton, J. Garrington. XVII asr oxiri – XVIII asrning birinchi yarmida Angliya. Ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish. Manufakturaning yuksalishi. Parlament to'siqlari. Qul savdosi. Parlament tizimini rivojlantirish. Konstitutsiyaviy monarxiyani mustahkamlash. Angliya va Shotlandiya ittifoqi. Angliyaning YYevropa urushlaridagi ishtiroki. Mustamlaka kengayishi. 60-80-yillardagi siyosiy inqiroz. Jorj III siyosati. Shimoliy Amerikadagi mustaqillik urushi va Angliyaning mavqei. Koloniyalardagi Angliya siyosati. Angliyada sanoat to'ntarishi. Fabrikalarning paydo bo'lishi. Kasaba uyushmalarining paydo bo'lishi. XVIII-XIX asrlar oxirida Angliya. Fransiya inqilobining (1789) demokratik harakatning rivojlanishiga ta'siri. Xalq Xartiyasi. 1847 yildagi iqtisodiy inqiroz YYevropada 1848 yilgi inqilobning Angliyaga ta'siri. Ikkinchi va uchinchi petitsiya. Chartistlarning				

mag'lubiyatining sabablari.

XIX asr liberalizmning mafkura va siyosatda ustunligi. Sanoat burjuaziyasi. Angliyaning mustamlakachilik kengayishi. Koloniyalarning turlari. XIX asrning 50-60-yillarida Irlandiya. Buyuk Britaniyaning "tinchlik fabrikasi"ga aylanishi. Fan va texnologiyaning rivojlanishi.

2 mavzu. XVI-XIX asrlarda Fransiya

XIV davrida frantsuz absolyutizmi. Cherkov va davlat. Kolbert va uning islohotlari. XVII – XVIII asrlar boshlarida Fransiya. Iqtisodiy qiyinchiliklar, demografik inqiroz, ijtimoiy keskinlik. Ma'rifat asrida Fransiya. Iqtisodiy o'sish, qishloq xo'jaligi va sanoatdagi o'zgarishlar. Mustamlaka savdosi. Frantsuz ma'rifati. Monteskye, Volter. "Ensiklopediya" va ensiklopedistlar. Didro, Jan-Jak Russo. Ijtimoiy ongda o'zgarishlar.

Respublikaning tashkil etilishi. Jirondistlar. Monarxiyani ag'darish. Yangi agrar Qonunchilik. Milliy Konventsiya. Jirondistlar va montagnarlar. Xalq harakatining rivojlanishi. Sankulotlar. Fransiya bilan "tabiiy chegaralar" g'oyasi. Tog ' va Jirondaning kurashi. 1793 yil 31 may – 2 iyuldagi qo'zg'olon. Yakobin Respublikasi. Fuqarolar urushi. 1793 yilgi Konstitutsiya agrar Qonunchilik. Yakobin diktaturasining siyosiy tizimi. Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish. Terror. Xristianlashtirish va inqilobiy kultlar. Fransiya konsullik va imperiya yillarida. Napoleon siyosati. Agrar siyosat. Tashqi siyosat va urushlar. Angliya-Fransiya raqobati.

Respublikachilar diktaturasi. Ikkinchi respublika Konstitutsiyasi (1848). Lui Bonapartning prezident etib saylanishi. Sanoat inqilobining tugashi. Pul kapitalining roli. Ishchi harakatining o'sishi. Ichki siyosat. Napoleon III tashqi siyosatining xususiyatlari. Mustamlaka kengayishi. XIX asrning 60-yillari islohotlari. Liberal va respublika muxolifati. Fransiya-Prussiya urushi. Fransiyaning ilm-fan va madaniyati.

3 mavzu. XVII- XX asr boshlarida Italiya

Yangi davr boshida Italiyaning davlat tomonidan parchalanishi. Ispaniya hukmronligi. Papalikning roli. XVII-XVIII asr boshlarida iqtisodiy tanazzul. Sanoat ishlab chiqarishining pasayishi, agrar. Neapolda 1647-1648 yillardagi inqilob. XVIII asrda mamlakatning davlat-siyosiy tuzilishidagi o'zgarishlar. Iqtisodiy ishlab chiqarishni jonlantirish. Italiya ma'rifati, uning xususiyatlari. XVIII asr oxiri – XIX asr boshlarida Italiya davlatlarida absolyutistik tuzum inqirozining boshlanishi. 90-yillardagi siyosiy kurash va xalq nutqlari, ularning turlari.

Italiyada 1820-1821 yillardagi inqilob. XIX asrning birinchi yarmida Italiyaning iqtisodiy rivojlanishi. Milliy harakatdagi demokratik yo'nalish. Italiyada 1848 yilgi inqilob. Inqilobdan keyin mamlakatning siyosiy va iqtisodiy ahvoli. Sardiniya Qirolligining o'rni va maqomi (Piemont) Italiyaning boshqa davlatlari orasida. Iqtisodiy yuksalish.

Liberal-monarxiya yo'nalishini kuchaytirish. Piedmontning Fransiya bilan Ittifoqi. 1859 yil Fransiya-Italiya-Avstriya urushi Markaziy Italiyadagi Milliy

harakatlar.

Sitsiliyada milliy ozodlik harakatining roli. Tashabbusni demokratlarga o'tkazish. Garibaldi. Italiya Qirolligining shakllanishi. Davlat tizimi. Venetsiyaning qo'shilishi. Fransiya - Prussiya urushi va Italiya birlashmasining tugashi. Risorgimento davri madaniyati. Italiya respublikalari.

Siyosiy tizim. Iqtisodiy rivojlanish. Janubiy savol. "Rim masalasi", cherkov va davlatning to'qnashuvi. Sotsialistik harakatning paydo bo'lishi. Anarxizm. Italiya sotsialistik partiyasining shakllanishi. 70-80-yillarda Italiyaning tashqi siyosati. Fransiya bilan munosabatlarning keskinlashishi. Germaniya va Avstriya-Vengriya bilan ittifoq (uchlik Ittifoqi). Afrikadagi Italiya mustamlakalari. F. Kristining siyosati.

Urushga munosabat masalasida hukmron lagerda bo'linish (neytralistlar va intervensionistlar). Urushayotgan koalitsiyalar bilan muzokaralar. 1915 yil London munosabatlari va Italiyaning urushga kirishi. Urushga qarshi kayfiyatning o'sishi. Turindagi qo'zg'olon. Kaporettodagi harbiy falokat.

4 mavzu. XVII-XIX asrlarda Shimoliy Amerika

Birinchii ingliz koloniyalari. Koloniyalarning burjua asosi. Agrar tizimda feodalizm elementlari. Negrilarning qulligi. Koloniyalarning siyosiy tuzilishi. Shimoliy Amerika millatining shakllanishi. Ma'rifat. Yetti yillik urushdan keyin mustamlakalar va metropoliya o'rtasidagi ziddiyatlarning kuchayishi. Qurolli kurashning boshlanishi. "Mustaqillik deklaratsiyasi". Inqilob paytida demokratik o'zgarishlar. 1775-1781 yillarda harbiy harakatlar jarayoni. Versal dunyosi. Urushdan keyin ijtimoiy-iqtisodiy ziddiyatlarning kuchayishi. D. Sheysning isyoni. Qo'shma Shtatlardagi ikkinchi inqilobning shartlari. Savdo va sanoat doiralari va quldorlik. Agrar masalani demokratik hal qilish uchun fermerlik kurashi. 1861-1865 yillardagi fuqarolar urushi. "Konstitutsiyaviy urush" (1861-1862 yy.). Radikal respublikachilar. Gomstedlar to'g'risidagi AKT. Qullarni ozod qilish to'g'risidagi e'lon. 1863-1865 yillarda urushning borishi. AQShning xalqaro mavqei. Angliya-Fransiya aralashuvi tahdidi. 1865-1871 yillarda qayta qurish uning maqsadlari. Ijtimoiy kuchlarning yangi joylashuvi.

5 mavzu. XVIII – XIX asrlarda Avstriya

XVI asr o'rtalarida Xabsburg monarxiyasining hududi va boshqaruv tizimi. Ijtimoiy-iqtisodiy tizim, uning mintaqaviy xususiyatlari. XVII asr oxiri – XVIII asr o'rtalari urushlari, ularning natijalari. Avstriya absolyutizmi. "Ma'rifatli absolyutizm" islohotlari. Vengriya Gabsburglar hukmronligi ostida. Transilvaniya Gabsburg monarxiyasida. Aholining milliy va ijtimoiy tarkibi. Slavyan xalqlari. Gabsburg monarxiyasi va Fransiya inqilobi (1789). Avstriyaning Fransiyaqa qarshi urushlarda ishtiroki. Vena Kongressidan keyin Avstriya imperiyasi. XIX asrning birinchi yarmida imperiyaning Avstriya qismining iqtisodiy rivojlanishi. Sanoat inqilobining boshlanishi va uning ijtimoiy oqibatlari. Vengriya iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlari. Gabsburglar va imperiyaning turli qismlarida Liberal harakat.

Tashqi siyosat. Qrim urushi davrida Avstriyaning qulashi. Fransiya-Italiya-Avstriya urushi. XIX asrning 50-60-yillari boshlarida Avstriya imperiyasidagi siyosiy inqiroz. Prussiya bilan urush va uning ichki siyosiy oqibatlari. Avstriya-Vengriya shartnomasi.

6 mavzu. XVI asrlarda - 1918 yillarda Germaniya

O'ttiz yillik urushdan keyin Germaniyaning tanazzulga uchrashi. Siyosiy parchalanish. "Muqaddas Rim imperiyasi" davlat tizimi. Kichik davlat absolyutizmini tasdiqlash. Germaniyaning g'arbiy va sharqidagi agrar munosabatlarning xususiyatlari. XVIII asrda sanoat va savdo holati. Brandenburg-Prussiya davlatining yuksalishi sabablari. Fridrix-Vilgelm I hukmronligi. Prussiyaning qirollikka aylanishi. Uning siyosiy tizimi va absolyutizmni tasdiqlash. Ichki siyosat. Liberalizmning o'sishi. Fridrix II ning ma'rifatli absolyutizmi. Prussiya tashqi siyosati va Avstriya-Prussiya raqobatining boshlanishi. 1789 yildagi Fransiya inqilobi va Germaniya. Demokratik va xalq harakatlari. Reyn Ittifoqining tashkil etilishi va uning xarakteri. 1806 yilda Prussiyaning mag'lubiyati. Shtayn va Gunderberg islohotlarining boshlanishi. Harbiy islohot. Germaniyada milliy ko'tarilish. Ozodlik urushi va uning xarakteri.

Olomyutskiy konvensiyasi. Liberal harakatning yuksalishi. Ishchilar harakati, F. Lassalning roli. Umumiy Germaniya ishchilar Ittifoqi. Sotsial-demokratik ishchi partiyasining ta'limi. Prussiya atrofida Germaniya birlashuvining boshlanishi. Shlesvig-Golshteyn uchun urush. Avstriya-Prussiya urushi va Avstriyaning mag'lubiyati. Fransiya-Prussiya urushi va Germaniya birlashmasining tugashi.

Germaniya imperiyasining yaratilishi. 1871 yilgi Konstitutsiya Prussiya gegemonligi. Otto fon Bismark rejimining xususiyatlari. Grunderizm va 1873 yildagi iqtisodiy inqiroz buriilish. Yagona milliy bozorni shakllantirish. Siyosiy partiyalar. Yunkerlik va yirik burjuaziya pozitsiyalarining yaqinlashishi. G'arbiy Polsha yerlari, Elzas va Lotaringiyada milliy muammo. 70-80-yillarda Germaniyaning tashqi siyosati. Avstriya-Vengriya blokining shakllanishi. Uchlik ittifoqini yaratish. Germaniya mustamlakachilik siyosatining boshlanishi. XIX asrning 70-yillari ishchilar harakati. XX asr boshidagi xalqaro inqiroz. Ichki siyosiy keskinlikning kuchayishi.

7 mavzu. XVIII asrning 70 yillari - XIX asrlarda Rossiya

Rossiya XVII asr dehqonlar urushi va Polsha-Shvetsiya aralashuvi. XVI asr Sibir, Kavkazorti, Volga va O'rta Osiyo xalqlarining ahvoli. Ijtimoiy qarama-qarshiliklarning kuchayishi. 1648-1662 yillardagi shahar qo'zg'olonlari. Polsha va Shvetsiya bilan urush. Ukrainaning chap qirg'og'ini Rossiya bilan birlashtirish. Serf zulmini kuchaytirish. S. Razin boshchiligidagi dehqonlar urushi. Cherkov bo'linishi. Pyotr I hukmronligining boshlanishi. Sharq siyosati. Pyotr I va uning XVIII asrning birinchi choragidagi islohotlari. XVIII asr o'rtalari va oxirida Rossiya. 1768-1774 yillardagi turk urushi va Polshaning birinchi bo'linishi. 1773-1775 yillardagi dehqonlar urushi. 1787-1791

yillardagi Turk urushi. Fransiya inqilobi va Rossiya. Polshaning ikkinchi va uchinchi qismlari. XVIII asrning birinchi yarmida krepostnoylik huquqining parchalanishi davrida Rossiya. Pol I va Aleksandr I ning ichki va tashqi siyosati. 1812 yilgi Vatan urushi. Nikolay I ning ichki va tashqi siyosati. Rossiya xalqlarining ozodlik kurashi va krepostnoylik huquqining pasayishi. 60-70-yillardagi islohotlar. Iqtisodiy rivojlanish. Islohotdan keyingi Rossiyadagi inqilobiy harakat. Fan va madaniyat.

8 mavzu. XVI – XX asr boshlarida Lotin Amerikasi mamlakatlari

Ispaniya mustamlakachilik tizimining shakllanishini yakunlash. Koloniyalarning ma'muriy tuzilishi. Ispaniya va Portugaliya mustamlakalarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish xususiyatlari. Katolik cherkovining roli. Braziliyaning portugal mustamlakasi, uning xususiyatlari. Savdo kapitalining roli. XVIII asrning ikkinchi yarmida Ispaniya mustamlakachilik tizimining inqirozi. Yangi ma'muriy tizim, metropoliya nazoratini kuchaytirish. Peruda Tupak-Amaru qo'zg'oloni. G'arbiy yarim sharda ta'sir o'tkazish uchun YEvropa kuchlari o'rtasidagi kurashning kuchayishi, Angliya-Ispaniya raqobatining kuchayishi. XVIII asr oxiridagi frantsuz inqilobining lotin Amerikasiga ta'siri. Lotin Amerikasidagi mustaqillik urushi. AQShning Meksika va Texasga qarshi tajovuzi. XIX asrning 50-60-yillarida Meksikadagi inqilob va fuqarolar urushi.

XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Lotin Amerikasi mamlakatlarining ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishining asosiy xususiyatlari. Davlatlar suverenitetining shakllanishi. Turli xil mamlakatlar bo'yicha ijtimoiy-iqtisodiy tuzilmalar va siyosiy institutlarning tabiati. Savdo va sanoat musobaqasini shakllantirish xususiyatlari, an'anaviy oligarxiya ta'sirini saqlab qolish va uning sabablari. Cherkovning roli.

9 mavzu. 1870-1918 yillarda Angliya

70-90-yillarda Angliyaning iqtisodiy va ijtimoiy evolyutsiyasining xususiyatlari. Iqtisodiyotni monopollashtirish jarayonining boshlanishi. "Buyuk depressiya" va uning ijtimoiy oqibatlari. Liberallar va konservatorlar partiyalarini tashkiliy mustahkamlash. 1900-1903 yillardagi inqiroz va iqtisodiyotni monopollashtirishning keyingi jarayoni. Liberallar va konservatorlar o'rtasidagi ziddiyatlarning kuchayishi. 1906 yilgi parlament saylovlari va liberallarning g'alabasi. Britaniya sotsialistik partiyasining tashkil topishi. 1916 yil Irlandiyada "Pasxa qo'zg'oloni". D. Lloyd Jorjning koalitsiyasi. Liberal partiyaning bo'linishi. Birinchi jahon urushida Angliya.

10 mavzu. 1870-1918 yillarda Fransiya

Fransiya-Prussiya urushi. Ikkinchi imperiyaning qulashi (1870 yil 4 sentyabr inqilobi). Parij kommunasi. 1871 yil Fransiya-Prussiya urushi. Ishchilar partiyasining tashkil etilishi. Geddistlar va possibilistlar. Kasaba uyushmalari, anarxo-sindikalistlarning ta'sirini kuchaytirish. 80-90-yillarda Fransiyaning ichki siyosiy rivojlanishi. Bulanjizm. Panama mojarosi. Dreyfus ishi va

respublika va demokratiyani himoya qilish uchun kurash. Fransiya-Prussiya urushidan keyin Fransiyaning tashqi siyosati.

11 mavzu. 1870-1918 yillarda AQSh

Fuqarolar urushi va qayta qurishdan keyin AQShning iqtisodiy rivojlanishi. Yangi ikki partiyali tizimning ishlashi. Ichki siyosatning asosiy muammolari.

Sotsialistik ishchilar partiyasi. "Mehnat ritsarlari" ordeni. Amerika mehnat Federatsiyasining ta'limi. Chikago dramasi 1886 yil fermerlik holati. Grangerlar. Grinbekkerlar. Genri Jorj va uning tashviqoti. XIX asr oxirida AQSh tashqi siyosatidagi ekspansionistik tendentsiyalarning kuchayishi. AQSh jahon sanoati. Ispaniya-Amerika urushi. 1917 yilgacha AQShning betarafligi sabablari birinchi jahon urushida mamlakatni boyitish, AQShning jahon kreditoriga aylanishi. AQShning Lotin Amerikasi, Kanada va tinch okeani havzasidagi mavqei mustahkamlash. Urushga kirish masalasi bo'yicha siyosiy kurash. Iqtisodiyot va mehnat munosabatlarini davlat tomonidan tartibga solish. II jahon urushi yillarida ishchi va demokratik harakat.

12 mavzu. 1870-1918 yillarda Avstriya-Vengriya

Gabsburg imperiyasining 1867 yilgi kelishuvga binoan ikki tomonlama davlatga aylanishi. Avstriya va Vengriyaning siyosiy tuzilishi. Dualizm millatlararo murosaga erishish usuli va jamiyatni modernizatsiya qilish yo'li sifatida. 1867-1871 yillarda dualistik tizimning konsolidatsiyasi. Vengriya va Avstriya milliy siyosatidagi farqlar. Chexiya yerlarida Germaniya-Chexiya mojarosining kuchayishi. 1897 yilda Avstriyada til islohotlari. XX asr boshlarida Avstriya-Vengriyaning iqtisodiy rivojlanishi. Urbanizatsiya. Temir yo'l qurilishi. Monopoliyalarning paydo bo'lishi. Avstriya va Vengriya o'rtasidagi iqtisodiy mehnat taqsimoti. Bosniya-Gersegovinaning anneksiyasi. Serbiya va Rossiya bilan munosabatlarning yomonlashishi. Imperiyaning Janubiy slavyan mintaqalarida markazdan qochma tendentsiyalarning kuchayishi. Hukmron doiralar va federalizatsiya rejalari. Birinchi jahon urushi arafasida harbiy partiyaning rolini kuchaytirish. Urush davridagi iqtisodiy vaziyat. Germaniyaga harbiy-siyosiy qaramlikni kuchaytirish. Jamiyatda va hukumatda tinchlik o'rnatish foydasiga kayfiyat.

13 mavzu. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Rossiya

XIX asr oxirida Rossiya imperiyasi. Mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy tizimidagi asosiy o'zgarishlar: XIX va XX asrlar boshidagi ichki va tashqi siyosat. XX asr boshlarida inqirozning boshlanishi. Rus-yapon urushi va 1905-1907 yillardagi birinchi rus inqilobi. Stolypin islohotlari. Birinchi jahon urushi arafasida yangi inqilobiy ko'tarilish. Harbiy harakatlar jarayoni. Mamlakatdagi iqtisodiy halokat.

14 mavzu 1. XVI – XX asr boshlarida Yaponiya

XVI asr o'rtalariga kelib mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy tizimi. Feodal qatlamlarning tuzilishi. Savdo va sudxo'rlik kapitali faoliyatini kuchaytirish.

Dehqonlarning tabaqalanishi va yersizlanishi. Dehqonlar harakati va uning shakllari. Mamlakatni izolyatsiya qilish siyosati.

XIX asrning birinchi yarmida davlat inqirozining chuqurlashishi. Dehqonlarning shaharlarga ommaviy ketishi. Yangi paydo bo'lgan savdo-sanoat qatlami va zodagonlarning bir qismi Tokugava rejimiga qarshi. Rivojlangan YEvropa davlatlari va AQShning Yaponiyaga kirib borishi. Shartnomalar. Rus-yapon munosabatlari. Yaponiyada Tokugavaga qarshi harakat. Fuqarolar urushi va shogunatning tugatilishi. Yangi hukumat va uning siyosati. Ma'muriy, harbiy va agrar islohotlar.

XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Yaponiya rivojlanishining xususiyatlari. Dehqonlar harakati. Samuraylarning reaksiya qo'zg'olonlari. Siyosiy partiyalar. 1889 yilgi Konstitutsiya. Hukmron blokning tajovuzkor siyosati. 1894-1895 yillardagi Yaponiya-Xitoy urushi. XX asr boshlarida Yaponiya. 1904-1905 yillardagi rus-yapon urushi. Yaponiyadagi urushga qarshi harakatlar. Yaponiya birinchi jahon urushi yillarida.

15 mavzu. XVI-XIX asr o'rtalarida Xitoy

XVII asr o'rtalarida Xitoyning iqtisodiy va siyosiy holati. Xitoy xalqining manjur va Xitoy hukmdorlari blokiga qarshi urushi. Manchu hokimiyatining ichki siyosati. Sin hukumatining yer-soliq tadbirlari. XVIII asrda qishloqda ijtimoiy qarama-qarshiliklarning kuchayishi. Shaharlar, ustaxonalar, manufakturalar, savdolarning holati. Davlat tizimi, rasmiy mafkura. Manchularning zabt etish siyosati. Rus-Xitoy munosabatlari. Qinlarning tashqi siyosati. Buyuk davlatlar tomonidan mamlakatni qul qilishning boshlanishi. Rivojlangan davlatlarning Xitoy bilan savdosining tengsiz tabiati va Britaniyaning sharqiy Hindiston kompaniyasining roli. Ingliz siyosatini faollashtirish. Birinchi Angliya-Xitoy ("afyun") urushi. Nankindagi 1856 yilgi to'ntarish va uning oqibatlari. Shanxay, Fujian va Guangdongdagi qo'zg'olonlar. Angliya va Fransiyaning Xitoyga qarshi ikkinchi afyun urushi. AQShning pozitsiyasi. Manchu qo'shinlarining mag'lubiyati. Qianjin va Pekin shartnomalari. Qing sudining buyuk kuchlarga bog'liqligi. Taypin davlatining Manchu-Xitoy feodallari, xorijiy intervensionerlarga qarshi kurashi. Li Syucheng. Taiping Tiangoning Qulashi.

16 mavzu. XVI - XX asr boshlarida Hindiston

XVIII – asrning ikkinchi yarmi – XVIII asrning birinchi yarmida Hindiston. Hindiston jamiyatidagi ijtimoiy va iqtisodiy qarama-qarshiliklarning kuchayishi. Hindiston jamiyati tuzilishining xususiyatlari. XVIII - asrning ikkinchi yarmida inglizlarning Hindistonni zabt etishining boshlanishi. Britaniya istilosi bosqichlari va Hindistonning siyosiy bo'ysunishi, uning shakli va vositasi. Hindistonning ma'muriy tuzilishi. Yer-soliq tizimi. Bombay, Kalkutta, Madras kabi mustamlaka tipidagi shahar markazlarining shakllanishi. XIX asrda mustamlaka Hindiston. 1857-1858 yillardagi hind xalq qo'zg'oloni, uning sabablari, xarakteri, harakatlantiruvchi kuchlari. Qo'zg'olonning asosiy hududlari. Hindiston va Markaziy Osiyo.

Hindistonning mustamlakachilik ekspluatatsiyasini kuchaytirish. Mustamlaka hukumatining agrar qonunchiligi. Sanoatni rivojlantirish. Mamlakatda tovar-pul munosabatlarining o'sishi. Millatchilikning paydo bo'lishi. Hindiston milliy ozodlik harakatidagi asosiy oqimlar va ularning siyosiy dasturlari. Hindiston Milliy Kongressining tashkil etilishi va uning faoliyati. Musulmon jamoat harakatining paydo bo'lishi. Hindistondagi ijtimoiy-siyosiy vaziyat va Kerzon tadbirlari. Inglizlar tomonidan hind-musulmon dushmanligini qo'zg'atish. Milliy Kongressning bo'linishi. Tilak jarayoni va Bombeydagi umumiy ish tashlash. Birinchi jahon urushi arafasida Hindistondagi ingliz mustamlakachilik siyosati. Morley-Minto Islohotlari. Mehnatkash ommaning ahvoli. Inglizlarga qarshi chiqishlar. Hind terrorchilarining faoliyati. Hindistonda xalifalik harakatining paydo bo'lishi. Milliy Kongress va musulmonlar Ligasining Lucknow konventsiyalari. M. K. Gandi faoliyatining boshlanishi.

17 mavzu. XVI- XX asr boshlarida Eron

Safaviylar davlatining qulashi va Eronda feodal nizolar. Afg'onlar tomonidan Eronni bosib olish. Turkning bosqini. Eron xalqining afg'on va turk istilolariga qarshi kurashi. Nodirning hokimiyatga kelishi va uning tashqi va ichki siyosati. Fath kompaniyalari, soliq zulmining kuchayishi va dehqonlarning vayron bo'lishi. Xalq qo'zg'olonlari. Nodirshoh davlatining qulashi va feodal nizolar. Kerimxon Zend va uning siyosati. Og'a-Muhammadning Ozarbayjon va Gruziyaga talonchilik yurishi. Eronda Qajarlar sulolasini tasdiqlash. Eron uchun Angliya va Fransiya o'rtasidagi kurash. Birinchi rus-Eron urushi va Guliston shartnomasi.

Babid harakatining tabiati va uning mag'lubiyatining sabablari. Mirzatagi xonning ichki va tashqi siyosati. Geratni eronliklar tomonidan bosib olinishi va 1856-1857 yillardagi Angliya-Eron urushi Parij tinchlik shartnomasi. Eronga mustamlaka kirib kelishining yangi shakllari. XIX asr oxirida Angliya va Rossiyaning Erondagi raqobati. Mamlakatning ta'sir doiralari bo'linishi. Fors ko'rfazi uchun kurash. Angliya neft konsessiyasi va Shahinshoh banki. Shimoliy Eronda rus tadbirkorlarining faoliyati. Eronda AQSh va Germaniya faolligining oshishi. Eron savdo-sanoat doiralari shakllanishi va rivojlanishi. Mamlakatda millatchilik harakatining paydo bo'lishi. XX asrning boshlarida Eron inqilobiy vaziyatning shakllanishi. 1905-1911 yillardagi Eron inqilobining boshlanishi va asosiy bosqichlari majlisni chaqirish, Konstitutsiyani qabul qilish va uning tabiati. Angumenlarni, mujohid tashkilotlarini yaratish va ularning faoliyati. Dehqonlar va ishchilar harakati. 1907 yil Angliya-Rossiya shartnomasi. 1908 yil Tehronda inqilobga qarshi to'ntarish. 1908-1909 yillardagi Tabriz isyoni. Reshta isyoni. Muhammad Ali shohni ag'darish. Ikkinchi Majlis, liberallar siyosati. Rossiya va Angliya aralashuvi. Turk qo'shinlarining bosqini. Inqilobning mag'lubiyati va uning asosiy sabablari. Eron birinchi jahon urushi yillarida.

18 mavzu. XVI asrning ikkinchi yarmi - XX asr boshlarida Turkiya

(Usmonli imperiyasi)

XVII asrning ikkinchi yarmida Usmonli imperiyasi. Sharqiy Yevropada, Ukrainada, Kavkazda Turkiyaning bosqinchi urushlari. Turkiyaning Avstriya bilan urushlari va Vena yaqinidagi turklarning magʻlubiyati. 1700 yildagi Konstantinopol shartnomasi. Agrar munosabatlardagi oʻzgarishlar, shaharlar va savdoning roli. XVIII asrning ikkinchi yarmida Usmonli imperiyasining xalqaro mavqei. "Sharq masalasi"ning paydo boʻlishi. Usmonli davlatining inqirozi. Mahmud II islohotlari, uning markaziy hokimiyatni mustahkamlash uchun kurashi. Bolqonda milliy ozodlik harakati. 1828-1829 yillardagi rus-turk urushi XIX asrning birinchi yarmida Turkiya iqtisodiyoti. Usmonli imperiyasini jahon kapitalistik bozoriga jalb qilish. 1853-1856 yillardagi Qrim urushi va Parij risolasi. Chet el kapitalini Turkiyaga joriy etish va jamiyatdagi inqirozning kuchayishi. Turk burjuaziyasining paydo boʻlishi. Turkiyadagi Liberal-konstitutsiyaviy harakat.

XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Turkiyaning ijtimoiy – iqtisodiy rivojlanishi. 1876 yil Konstitutsiyasi 1877-1878 yillardagi rus-turk urushi. Imtiyozlar. Germaniyaning Turkiyaga kirib borishi. Bagʻdod temir yoʻli. Abdulhamid zulmi yillarida Turkiya. Panislamizm va usmonizm. Ijtimoiy, milliy va diniy zulmni kuchaytirish. Inqilobiy harakatning paydo boʻlishi. Yosh turk inqilobi. 1908 yil 1909 yildagi aksilinqilobiy qoʻzgʻolon va uning bostirilishi. Yosh turklar hokimiyatda. Imperiyaning yanada parchalanishi. Tripolitan va Bolqon urushlari. Turkiya birinchi jahon urushi arafasida va davrida.

19 mavzu. XVIII – XX asr boshlarida Afgʻoniston

Umumiy tizimning parchalanishi va feodal munosabatlarning shakllanishi. Hind va Eron feodallarining hukmronligiga qarshi kurash. Durroniylar davlatining tashkil topishi. XVIII asrning ikkinchi yarmida Afgʻonistonning ijtimoiy-iqtisodiy tizimi. Fath qilingan xalqlarning afgʻon feodallari hukmronligiga qarshi kurashi. Durroniylar davlatining qulashi. Afgʻonistondagi ingliz tajovuzi. 1855 yildagi Angliya-afgʻon shartnomalari rus-afgʻon munosabatlari.

Afgʻonistondagi ingliz tajovuzi va 1878-1880 yillardagi ikkinchi Angliya-Afgʻoniston urushi. Gundamak qullik shartnomasi va Kobuldagi xalq qoʻzgʻoloni. Angliya-Afgʻoniston shartnomasi. 1893 yil pashtun qabilalarining ingliz bosqinchilariga qarshi qoʻzgʻoloni. 1907 yil Angliya-Rossiya shartnomasi va Afgʻoniston. Afgʻoniston birinchi jahon urushi davrida.

20 mavzu. XVII - XX asr boshlarida Arab davlatlari

XVII – XVIII asrlarda Usmonli imperiyasi tarkibidagi Arab mamlakatlari. Misrga fransuz ekspeditsiyasi. Misr xalqining fransuz bosqinchilariga qarshi kurashi. Angliya-Fransiya raqobati. Muhammad-Alining agrar munosabatlar, savdo va sanoat sohasidagi oʻzgarishlari. Misrda harbiy, maʼmuriy va madaniy islohotlar. Tashqi siyosat. Misr inqirozi. Suvaysh kanali qurilishi. Suriya, Livan, Iroq va Liviyada toʻgʻridan-toʻgʻri Turkiya boshqaruvini tiklash.

Islohotlar. Fransiyaning Livanni bosib olishi. Livan avtonomiyasi. Fransiyaning shimoliy Afrikadagi mustamlakachilik kengayishi. Jazoir xalqining fransuz bosqinchilariga qarshi qo'zg'oloni. Tunisdagi Ahmed-Bey islohotlari. Ahd Al-Aman va 1861 yil Konstitutsiyasi. XVIII - XIX asrlarning birinchi yarmida Marokash.

Chet el kapitalining kirib kelishi. Suriya va Livanning iqtisodiy qulligi. Misrning yarim mustamlakaga aylanishi. 1874-1881 yillardagi konstitutsiyaviy harakat. Mustamlakachilik siyosatining ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari. Yangi ijtimoiy kuchlarning shakllanishi. Jamol ad-din Al-Afg'oniyning Misrdagi faoliyati. Mustaf Kamol va Misr millatchiligining paydo bo'lishi. Muhammad Abdo va islohot harakati. Siyosiy partiya va kasaba uyushmalarining shakllanishi. Sudandagi mahdistlar qo'zg'oloni. Inglizlarning aralashuvi va mamlakatni egallab olish. Angliya-Fransiya qarama-qarshiliklari. Liviyani Italiya tomonidan bosib olinishi. Tunisning yarim koloniyaga aylanishi. 1891 yildagi frantsuz istilosi. Bordo protektorat shartnomasi. Jazoirida Mukrani boshchiligidagi qo'zg'olon. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Fransiya hukmronligi ostida Jazoir. Milliy ozodlik harakati. 1880 yilgi Madrid konferensiyasi Marokashning yarim mustamlakaga aylanishi. 1905-1911 yillardagi Marokash inqirozlari. "Osiyo uyg'onishi" yillarida Arab mamlakatlari. Birinchi Arab millatchi tashkilotlarini shakllantirish. Arab millatchiligi. Birinchi jahon urushi davrida Arab mamlakatlari.

21 mavzu. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Xitoy

Xitoyda ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy munosabatlarning shakllanish xususiyatlari. Iqtisodiy rivojlangan davlatlarning mustamlakachilik siyosati. Fransiyaning Xitoyga qarshi urushi. 1894-1895 yillardagi Yaponiya-Xitoy urushi va kuchlarning Xitoyni bo'lish uchun kurashi. Kan Yuey boshchiligidagi islohot harakati. Inqilobiy harakatning boshlanishi. Sun Yat-Senning "Xitoyni qayta tiklash Ittifoqi". Ichetuanlarning qo'zg'oloni va kuchlarning aralashuvi natijasida uning mag'lubiyati. XX asrning birinchi o'n yilligida Xitoy iqtisodiyotining rivojlanishi. Birinchi Umumxitoy inqilobiy partiyasi – "Birlashgan ittifoq"ni yaratish. Sun Yat-Senning uchta printsiipi, Liberal va konstitutsiyaviy harakatlar. Inqilobiy inqirozning avj olishi. Yevropa kuchlarining Xitoyga yangi hujumi va Xitoy xalqining ozodlik kurashining kuchayishi. Sichuan isyoni. Sinxay inqilobi. Respublika hukumatini tuzish va Sun Yat-Senni muvaqqat prezident etib saylash. Qing sulolasidan voz kechish. Yuan Shikayning hokimiyatga kelishi. Gomintangning shakllanishi. Birinchi jahon urushi davrida Xitoy.

22 mavzu. XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Afrika mamlakatlari

1884-1885 yillardagi Berlin konferensiyasi mustamlaka istilosi usullari. G'arbiy va Ekvatorial Afrikadagi fransuz istilosi. Niger havzasida va Oltin qirg'oqda ingliz tutqichlari. Germaniya mustamlakalari. Afrika xalqlarining kurashi. Sharqiy Afrika, Efiopiya va qizil dengiz sohilidagi YEvropa kengayishi. Angliya-Fransiya-Germaniya-Italiya raqobati. Italiya-Efiopiya

urushi. Afrikaning bo'linishi natijalari. Janubiy Afrika mamlakatlari.

III. Seminar mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarida talabalar Tarix fanida innovasiyalar: texnologiyalar, modellar va metodlar fanidan ma'ruza darslarida olgan nazariy bilimlarini mustahkamlash bilan birga, seminarlar mavzulari bo'yicha tayyorgarlik ko'rish jarayonida qo'shimcha adabiyotlar va tarixiy manbalar bilan tanishish orqali qo'shimcha bilim va xulosalar chiqarish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Natijada, ularning bilim doiralari ilmiy jihatdan asoslangan holda kengayadi.

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. XVII – XIX asrlarda Angliya
2. XVI-XIX asrlarda Fransiya
3. XVII- XX asr boshlarida Italiya
4. XVII-XIX asrlarda Shimoliy Amerika
5. XVIII – XIX asrlarda Avstriya
6. XVI asrlarda - 1918 yillarda Germaniya
7. XVIII asrning 70 yillari - XIX asrlarda Rossiya
8. XVI – XX asr boshlarida Lotin Amerikasi mamlakatlari
9. XVI – XX asr boshlarida Lotin Amerikasi mamlakatlari
10. 1870-1918 yillarda Angliya
11. 1870-1918 yillarda Fransiya
12. 1870-1918 yillarda AQSh
13. 1870-1918 yillarda Avstriya-Vengriya
14. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Rossiya
15. XVI – XX asr boshlarida Yaponiya
16. XVI-XIX asr o'rtalarida Xitoy
17. XVI - XX asr boshlarida Hindiston
18. XVI- XX asr boshlarida Eron
19. XVI asrning ikkinchi yarmi - XX asr boshlarida Turkiya (Usmonli imperiyasi)
20. XVIII – XX asr boshlarida Afg'oniston
21. XVII - XX asr boshlarida Arab davlatlari
22. XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Xitoy
23. XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Afrika mamlakatlari

Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va

topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Bolqon masalasi va Yevropada xalqaro munosabatlarning keskinlashuvi.
2. Harbiy-siyosiy bloklarning tashkil topishi.
3. Ost-Indiya kompaniyasining Angliya tashqi siyosatida tutgan o'rni.
4. XVI-XIX asrlarda Irlandiya va Shotlandiya masalasi
5. XVIII asrning ikkinchi yarmi – XIX asrning birinchi yarmida Angliyada ijtimoiy va demokratik harakatlar
6. Buyuk Britaniyaning Fors ko'rfazi hududlaridagi siyosati (XIX-XX asr boshida)
7. Ingliz parlamenti (XVII asrning ikkinchi yarmi – XIX asrda)
8. Rech Pospolitaya XVIII asrda xalqaro ahvoli va mamlakatning bo'lib olinishi.
9. Lotin Amerikasi mamlakatlarida milliy-ozodlik harakatlari va inqilobiy jarayonlar
10. Germaniya imperiyasining vujudga kelishi va ushbu jarayonda
11. O.Bismarkning tutgan o'rni.
12. Italiyaning milliy birlashishi.
13. AQSH davlatchiligining rivojlanishi
14. Napoleon Bonapartning Misrga yurishi.
15. Brandenburg-Prussiya davlatining iqtisodiy rivojlanishi XVIII asr.
16. Bolqon yarim oroli xalqlari Usmoniylar imperiyasi hukmronligi davrida
17. Efiopiyada Fransiya-Italiya raqobati.
18. Yaponiyada XVII-XIX asrlarda davlat tuzumi.
19. Yaponiyaning XIX asrning ikkinchi yarmida xalqaro ahvoli va tashqi siyosati.
20. Meydzi Tiklanishi ("Meydzi isin") davrida siyosiy kurash.
21. XVII-XIX asrlarda Yaponiya madaniyati.
22. Sin davlatining siyosiy va ma'muriy tizimi.
23. Sin davlatining g'arb mamlakatlari bilan munosabatlari.
24. XVIII asr oxiri – XIX asrda Xitoyda yashirin jamiyatlar va xalq qo'zg'olonlari.
25. XVII-XVIII asrlarda Xitoy madaniyati.
26. Hindistonda Ost-Indiya kompaniyasining mustamlakachilik siyosati.
27. Hindiston Milliy Kongressining barpo etilishi va uning faoliyati.
28. Svadeshi harakati.
29. 1860-1890 yillarda Hindiston iqtisodiyoti.
30. XIX asr oxiri – XX asr boshidagi xalqaro munosabatlar tizimida Misr masalasi.
31. Jazoirda Arab qabilalarining milliy-ozodlik kurashi.
32. Koreyanig Yaponiya mustamlakasiga aylanishi.
33. Koreya va g'arb mamlakatlari: tengsiz shartnomalarning imzolanishi.
34. Misr Usmoniylar imperiyasi tarkibida (XVII-XVIII).
35. Muhammad Ali davrida Misrning tashqi siyosati.

✓	36. XIX asrning oxirgi choragida Misrda siyosiy vaziyat. 37. XVIII asr oxiri – XIX asrning 70-yillarida Iroqda Angliya ta'sirining kuchayishi. 38. Maxdi qo'zg'oloni. 39. Tunis, Jazoir va Marokashda Fransiyaning mustamlakachilik siyosati. 40. XVIII-XIX asrlarda Arab mamlakatlarining iqtisodiy ahvoli.
3.	VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: - Kelajakdagi kasbiy faoliyatda tarix predmeti, tarixiy bilimlarning o'ziga xosligi va tamoyillari, metodologiyasi va tarixiy manbalari, tarixiy dalillar va ularni talqin qilish, tarixiy tadqiqotlarda umumiy ilmiy usullar, maxsus tarixiy usullar, fanlararo yondashuv, tarixdagi matematik usullar, tarixiy informatika fanlarga oid bilim, tasavvurga ega bo'lishi; (bilim) - o'zining kasbiy faoliyatida mustaqil qarorlar qabul qilishni; bakalavriatning mos yo'nalishi bo'yicha raqobatbardosh umumkasbiy tayyorgarlikka ega bo'lishni; foydalana olishi; (ko'nikma). - Jahon tarixining turli bosqichlarida ro'y bergan muhim voqealar va jarayonlarni o'rganish; tarixiy taraqqiyotga ta'sir ko'rsatgan omillarni tahlil etish; malakalarga ega bo'lishi kerak.
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va hioya qilish uchun loyihalar
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. D.Urakov, R. Tursunov, A. Biykuziyev, B. Xaynazarov. "Jahon Tarixi (Qadimgi sharq, Qadimgi Yunoniston va Rim tarixi)", "Innovatsion-Ziyo T-2020. 2. D.Urakov, A. Xolliyev, S.Gabrielyan, R. Tursunov, O. Mahmudov, A. Rozakov, A. Biykuziyev, B. Xaynazarov, R. Djurayev Kenjayeva. "Jahon Tarixi" (1-tom, 1-jild), "Innovatsion –Ziyo" T.-2020 3. Ravshan Rajabov. "Jahon Tarixi" (II qism) "Qadimgi Yunoniston va Rim tarixini yozma manbalar asosida o'rganish", "Zilol Buloq" T.-2023 4. D.J.Urakov, A.A.Biykuziyev, B.B. Rozakov, R.X.Djurayev, O.A. Rajabov "Jahon Tarixi 1-tom II qism Qadimgi Yunoniston va Rim tarixi"

“Metodist Nashriyoti” T.-2023

5. О. М. Норматов, Ф. Ш. Илмуронова. “История Древнего Мира”, “Yangi chirchiq book” Chirchiq-2023

6. М. Лафасов, И. Джураев “Всемирная История ” “ Turon Iqbol ” T-2005

7. Г. А. Хидоятов “Всемирная История ” “Шарк” T-2004

8. Шухрат Эргашев “Жахон Тарихи” (Энг янги лавр 1918- 1945 йиллар. III қием) “O‘zbekiston ” T-2018

9. Шухрат Эргашев “Жахон Тарихи” (Энг янги лавр 1945- 2017 йиллар. IV қисм) “O‘zbekiston ” T-2018

XI. Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev. Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yilga mo‘ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo‘nalishlariga bag‘ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma’ruza. T.: “O‘zbekiston”. 2017.

2. Mirziyoyev.Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. T.: “O‘zbekiston”. 2017.

3. Mirziyoyev.Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga qo‘ramiz. T.: “O‘zbekiston”. 2017.

4. Mirziyoyev.Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag‘ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo‘shma majlisidagi nutq. T.: “O‘zbekiston”. 2016.

5. Адес Г. Египет. История страны. – М., СПб., 2008

6. Алаев Л.В. Южная Индия. Социально-экономическая история XIV-XVIII вв. М., Наука. 1964.

7. Алиев С.М. История Ирана. XX век. – М., 2004.

8. Беренстен В. Империя Великих Моголов. – М., 2005.

9. Бутаков А.М., Тизенгаузен А.Е. Опиумные войны. – М., 2002.

10. Васильев Л.С. Всеобщая история. Том 4. Новое время (XIX век). – М.: Высшая школа, 2010.

11. Васильев Л.С. История Востока. Том 2. М., 1998.

12. Васильев Л.С. История Китая. – М., 2002.

13. Гаджиева Е. Страна Восходящего Солнца. История и культура Японии. – М., 2006.

14. Дацышен В.Г. Новая история Китая. – Минск, 2004.

15. Дацышен В.Г. Новая история Японии. – Красноярск, 2007.

16. Жуков А.Е. (Отв. ред.) История Японии. Том 1-2. – М., 1998

17. История Африки XIX в. начало XX в. М., Наука, 1967.

18. История Востока. В 6 т. Том 4. Кн. 1-2. М., 2002.

19. История стран Азии и Африки в новое время. Ч.2. М., 1991.

20. История стран Азии и Африки в новое время. Ч.1. М.,1989.
21. Ихсаноглу Э. История Османского государства, общества и империи. Том 1-2, - М., 2006.
22. Кинросс Л. Расцвет и упадок Османской империи. Пер. с англ. М. Пальникова. – М., 1999.
23. Коргун В.Г. История Афганистана. XX век. - М., 2004.
24. Крюгер Р. Китай. Полная история Поднебесной.- М., 2007.
25. Курбанов С.О. История Кореи. С древности до начала XXI века.- СПб., 2009.
26. Луцкий В.А. История Арабских стран. М., Наука. 1966.
27. Мак-Клейн Дж. Л. Япония. От сёгуната Токугавы - в XXI век. Пер. с англ. Е. А. Красулина. – М., 2006.
28. Массон В.М. Рамадин В.А. История Афганистана. М., Наука. 1964-1965.
29. Мейер М.С. Османская империя в XVIII веке. Черты структурного кризиса.- М., 1991.
30. Непомнин О.Е. История Китая: эпоха Цин. XVII - начало XX века.- М.,2005.
31. Петросян Ю.А. Османская империя.- М.: Наука, 1990.
32. Сабиров А.А. Библиография Афганистана .- Казань, 2012.
33. Сидихменов В.Я. Маньчжурские правители Китая . - М., 2004.
34. Таммита-Дельгода С. Индия. История страны. Пер. с англ. П. Крылова. – М., СПб., 2010.
35. Тяган Г.Д. Очерки истории Корея во второй половине XIX в. М., Восточная литература. 1960.
36. Хазанов А.М. История Индийского океана (XVI-XIX вв.). — М.: ИИУ МГОУ, 2015.
37. Эргашев Ш. Жаҳон тарихи (1-қисм. XVI-XVIII асрлар). –Т., 2013
38. Эргашев Ш. Жаҳон тарихи (Янги тарих. 1800-1918). –Т., 2015
39. Юрлов Ф.Н., Юрлова Е.С. История Индии. XX век.- М., 2010.
40. Agoston G., Masters B. Encyclopedia of the Ottoman Empire. Facts on File, NY, 2009.
41. Al Sayyad Nezar. Cairo: Histories of a City. Belknap Press of Harvard University Press, 2011.
42. Amanat Abbas. Pivot of the Universe. Nasir Al-Din Shah Qajar and the Iranian Monarchy, 1831-1896. Berkeley, Los Angeles, Oxford: University of California Press, 1997.
43. Arnold D. The New Cambridge History of India, Volume 3, Part 5: Science, Technology and Medicine in Colonial India. Cambridge University Press, 2000.
44. Avery P., Hambly G.R.G., Melville C. The Cambridge History of Iran,

Volume 7: From Nadir Shah to the Islamic Republic. Cambridge University Press, 1991.

45. Bayly S. The New Cambridge History of India, Volume 4, Part 3: Caste, Society and Politics in India from the Eighteenth Century to the Modern Age. Cambridge University Press, 1999.

46. Benesch Oleg. Bushido: the creation of a martial ethic in late Meiji Japan. The University of British Columbia (Vancouver). 2011.

47. Bodart-Bailey B.M. The dog shogun: the personality and policies of Tokugawa Tsunayoshi . Honolulu. University of Hawai'i Press. 2006 .

48. Bose S. The New Cambridge History of India, Volume 3, Part 2: Peasant Labour and Colonial Capital: Rural Bengal since 1770. Cambridge University Press, 1993.

49. Burton Stein. A History of India. Wiley-Blackwell, 1998.

50. Clements F.A. Conflict in Afghanistan: A historical encyclopedia. ABC-CLIO, 2003.

51. Clements J. A Brief History of the Samurai. Running Press, 2010.

52. Daly M.W. The Cambridge History of Egypt, Vol. 2: Modern Egypt, From 1517 to the End of The 20th Century. Cambridge University Press, 1999.

53. Dharma Kumar, Meghnad Desai. The Cambridge Economic History of India. Vol. 2 . Cambridge, New York: Cambridge University Press. 2008.

54. Doak Kevin M. A History of Nationalism in Modern Japan. Placing the People Leiden Boston. Brill, 2007.

55. Dudden Alexis. Japan's colonization of Korea: discourse and power. Honolulu. University of Hawai'i Press, 2005.

56. Duke Benjamin C. The history of modern japanese education. Constructing the national school system, 1872-1890 . New Brunswick, Rutgers university press, 2009.

57. Duus Peter. The japanese discovery of America. A brief history with documents. Boston, Bedford books, 1997.

58. Eaton R.M. The New Cambridge History of India, Volume 1, Part 8: A Social History of the Deccan, 1300-1761: Eight Indian Lives. Cambridge University Press, 2005.

59. Elleman Bruce A. Modern Chinese Warfare, 1795-1989. Routledge, 2001.

60. Faroqi S.N. The Cambridge History of Turkey: Volume 3, The Later Ottoman Empire, 1603-1839. Cambridge University Press, 2006.

61. Fenby J. Modern China: The Fall and Rise of a Great Power, 1850 to the Present. N.-Y.: Ecco, 2008.

62. Forbes A. The Afghan Wars, 1839-42 and 1878-80. N.-Y.: BiblioBazaar, 2006.

63. Francks Penelope. Rural Economic Development in Japan. From the

nineteenth century to the Pacific War. London and New York. Routledge. 2006.

64. Fraser Andrew, Mason R.H.P, Mitchell Philip. Japan's early parliaments, 1890-1905. Structure, Issues and Trends. New York. 2005.

65. Goldschmidt A., Jr. A Brief History of Egypt. Facts on File, 2007.

66. Gordon A. A Modern History of Japan: From Tokugawa Times to the Present. Oxford University Press, 2003.

67. Gordon S. The New Cambridge History of India, Volume 2, Part 4: The Marathas, 1600-1818. Cambridge University Press, 1993.

68. Grewal J.S. The New Cambridge History of India, Volume 2, Part 3: The Sikhs of the Punjab. Cambridge University Press, 1991.

69. Henshall K. A History of Japan: From Stone Age to Superpower. Palgrave Macmillan, 2012.

70. Howell David L. Geographies of identity in nineteenth-century Japan. Berkeley and Los Angeles. University of California Press, 2005.

71. Jones K.W. The New Cambridge History of India, Volume 3, Part 1: Socio-Religious Reform Movements in British India. Cambridge University Press, 1990.

72. Kuiper Kathleen. The Culture of India. New York: Britannica Educational Publishing in Association with Rosen Educational Services, 2011.

73. Kunitake Kume. Japan Rising. The Iwakura Embassy to the USA and Europe. Cambridge University Press, 2009.

74. Lehner Georg. China in European Encyclopaedias, 1700-1850. BRILL, 2011.

75. Lewis James B. Frontier contact between choson Korea and Tokugawa Japan. London and New-York. Routledge, 2003.

76. Ludden D. The New Cambridge History of India, Volume 4, Part 4: An Agrarian History of South Asia. Cambridge University Press, 1999.

77. Marsot Afaf Lutfi al-Sayyid. A History of Egypt. Cambridge UP, 2007.

78. Mathee P. Rudolf. The Politics of Trade in Safavid Iran. Silk for Silver, 1600-1730. Cambridge University Press, 1999

79. Morton W.S., Lewis C.M. China: Its History and Culture. McGraw-Hill, 2004.

80. O'Brien Phillips Payson. The Anglo-Japanese alliance, 1902-1922. London and New York. Routledge, 2004.

81. Paine S.C. M. The Sino-Japanese War of 1894-1894. Perceptions, power, and primacy. New York. 2009.

82. Pati Biswamoy, Harrison Mark (edited). The Social History of Health and Medicine in Colonial India. Routledge, 2009.

83. Peterson M., Margulies P. A Brief History Of Korea. Facts on File, 2009.

84. Quataert D. The Ottoman Empire, 1700-1922. Cambridge: Cambridge University Press, 2005.
85. Raychaudhuri T., Habib I. Cambridge Economic History India. vol. 1. Cambridge, New York: Cambridge University Press. 2008.
86. Reitan Richard M. Making a moral society: ethics and the state in Meiji Japan. Honolulu. University of Hawai'i Press, 2010.
87. Reynolds Michael A. Shattering Empires: The Clash and Collapse of the Ottoman and Russian Empires 1908-1918. Cambridge University Press, 2011.
88. Ropp P. China in World History. Oxford University Press, 2010.
89. Sagers John H. Origins of Japanese wealth and power: reconciling Confucianism and capitalism, 1830-1885. New York. Palgrave Macmillan, 2006.
90. Satender Kumar Lambah. The Durand Line . Policy Papers №4 Aspen Institute India. 2011.
91. Seth M.J. A History of Korea: From Antiquity to the Present . Rowman & Littlefield Publishers, 2010.
92. Sheila R. Canby. Shah Abbas. The remaking of Iran . The British Museum Press, 2009.
93. Sims Richard. Japanese Political History since the Meiji Renovation 1868-2000. New York, Palgrave, 2001.
94. Spang Christian W., Wippich Rolf-Harald (ed.). Japanese-German Relations, 1895-1945. War, diplomacy and public opinion. London and New York. Routledge. 2006.
95. Swale Alistair D. The Meiji Restoration. Monarchism, Mass Communication and Conservative Revolution . New York, Palgrave Macmillan, 2009.
96. Taiwan Under Japanese Colonial Rule, 1895-1945: History, Culture, Memory. Ed. by Liao Ping-Hui and David Der-Wei Yang. New York. Columbia University Press, 2006 .
97. Tanner Stephen. Afghanistan: A Military History From Alexander The Great To The Fall Of The Taliban . Da Capo Press, 2003
98. Tipton Elise K. Modern Japan. A Social and Political History. London and New York, Taylor & Francis Group, 2003.
99. Tomlinson B.R. The New Cambridge History of India, Volume 3, Part 3: The Economy of Modern India, 1860-1970 . Cambridge University Press, 1993.
100. Van Schaik S. Tibet: A History . London: Yale University Press, 2011.
101. Vapori Constantine Nomikos. Tour of duty: samurai, military service in Edo, and the culture of early modern Japan. Honolulu, University of Hawaii Press, 2008.

	102. Wahab S., Youngerman B. A Brief History Of Afghanistan . Facts on File, 2007. 103. Walsh J.E. A Brief History of India . Facts on File, 2011. 104. Watts Richard D. The Ottoman Turkish Army in the 18th Century. Agema Publications, 1997. 105. Yamamura Kozo (ed.). The Economic Emergence of Modern Japan. New York, Cambridge , Cambridge University Press, 1997. 106. Zachmann Urs Matthias. China and Japan in the late Meiji period. China policy and the Japanese discourse on national identity, 1852-1904 . London and New York. Routledge. 2009. Axborot manbalari www.pedagog.uz (Respublika pedagogika talim muassasalari portali) www.cspi.uz (Chirchiq davlat pedagogika universiteti web-sayti) www.edu.uz (O'zbekiston Respublikasi ta'lim portali) www.unilibrary.uz (Yagona elektron kutubxona axborot tizimi) www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O'z.MK) www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta'lim resurslari portali
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil “ 29 ” <u>avgust</u> dagi qarori bilan tasdiqlangan
8.	Fan/modul uchun ma'sul: O.A. Maxmudov – ChDPU, “Tarix” kafedrası dotsenti, tarix fanlari nomzodi.
9.	Taqrizchilar: S.I. Gabrielyan – O'zMU, “Jahon tarixi” kafedrası dosenti, t.f.d. (DSc), A.N. Gorin CHDPU, “O'zbekiston tarixi” kafedrası dosenti v.b., tarix fanlari nomzodi